

SPORT

Leho Pent võistles neljapäeval Euroopa juunioride meistrivõistlustel Hispaanias, kus saavutas kolme Eesti noorte rekordiga 15. koha.

Eesti parim kaugushüppaja tahab saada õpetajaks

Sirkka-Liisa Kivine on raskuste kiuste liikunud tähtede poole ja tuli tänava lõpuks Eesti parimaks kaugushüppajaks. Koju Türi tülles läheb ta alati metsa ja mölgutab mõtteid õpetajaametist.

Pamela Parts

Paljud küsivad, kas Sirkka-Liisa Kivine on soome juurtega, kuid tegelikult on ta täitsa põline eestlane. «Vanemad panid nime Lilli Prometi lapselapse järgi, see jäi neile silma, Soomega seotud pole,» kinnitab ta.

Sirkka-Liisa on sündinud Paides, kuid elas Säreveres. Majadevahelise sõpruskonnaga mängis ta väiksesena kogu aeg õues. «Olime pidevalt väljas, mitte nagu praegu, kus lapsed ainult toas istuvad,» sõnab ta.

Võistelda tundus hirmutav

Et Sirkka-Liisa isa Mati Kivine on Laupa põhikoolis kehalise kasvatusõpetaja, pidi tema isenesestmõistetavalt minema treeningule. Ega Sirkka-Liisa seepärast õnnetu olnudki, sest end treenida talle meeldis, aga võistelda mitte.

Kui isa poleks kehalise kasvatusõpetaja olnud, võiks Sirkka-Liisa Kivisest rääkida ehk kui kuumast artistist, sest laulukooris käimine lõi selleks eeldusi. «Oleksin tahtnud tegelikult iluuisutajaks saada, aga polnud võimalusi,» märgib ta. Nii võiks tema meelest Paide tulevases jähallisis nii mõnigi uisutalent Järvamaal kasvama hakata.

Paraku ei saanud Sirkka-Liisa Kivisest ei popartisti ega maailma tasemel iluuisutajat. Isa ajas tütre põhikooli lõpuks Lea Valangu juurde trenni, kuhu ta keskkooli lõpuni ka jäi.

Sirkka-Liisa treenis ja treenis, sest midagi muud tähtsamat talle polnud. «Klassiõed küsisid, kuidas ma jaksan ja suudan,» selgitab ta. «Mulle on see harjumus, elustiil, ilma treenimata ei oskaks ollagi.»

Kergejõustikualasid harjutades selgus, et Sirkka-Liisal polnud suurt rammu kuuli tõugata või ketast heita, aga kergust kaugelhüppata küll. «Lapsed teevad algul kõiki alasid, mis ongi õige, ja pärast spetsialiseeruvad sellele, milles on annet,» selgitab Sirkka-Liisa.

Tema hüppajatalent ilmnis juba varakult, üks selleks oli ka eeldusi, nimelt on tema isa, onu ja ka vanaisa olnud kaugushüppajad.

Kuigi hüppamine oli hinges, ei suutnud Sirkka-Liisa teha seda sadade silmade all. «Olin arg, mulle ei meeldinud üldse võistlemas käia,» tunnistab ta. «Järvamaal veel, aga mujal põdesin kõike.»

Kuid võistlemine tuli minna ja iga sooritusega tuli julgust aina juurde. Sirkka-Liisa lisab, et just sportides arenesid tema esinemisjulgus ja enesekindlus märgatavalt.

Keskkool sai läbi ja Sirkka-Liisa kavatses minna Tallinna pedagoogikakooli saksa keelt õppima, et saada kunagi õpetajaks.

Kõrgkoolist jäi Sirkka-Liisa aastaks eemale: võttis aja maha ja treenis kodukandi lapsi. Pärast aastast puhkust tegi kodulembene Sirkka-Liisa kannapöörde ja läks Soome rahvaülikooli humanitaaraineid õppima: keeli, muusikat, filosoofiat, kirjandust. «Polnud varem kodust pikalt ära olnud, algul ei osanud soome keelki,» meenutab ta. «Kahe nädalaga hakkasin midagi aru saama, kahe kuuga sain juba rääkima ja lõpuks oli kahju äragi tulla.»

Üheksa Soome-kuu jooksul ei tõstnud Sirkka-Liisa peaaegu korragi jalga treeningusaali. «Olen loomu poolest suhteliselt laisk inimene, enne ülikooli ei suhtunud ma endasse kui sportlasesse,» põhjendab ta. «Ei mõelnud tulemus-telegi, mida saavutada võiksin.»

Kodumaale tagasi tulnud Sirkka-Liisa Kivine astus Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonda, mida võib pidada tema tõsise sportlastee alguseks.

Ta läks treener Tiina Toropi juurde, võttis end kätte ja tulemused hakkasid paranema, suhtumine tõsises.

Mõni aeg hiljem tutvus Sirkka-Liisa tulevase elukaaslase Ivo Kalaga, kes heitis ketast. «Ta oli varem kolmikhüppaja, kuid pidi vigastuse tõttu alast loobuma,» märgib ta.

Staadionil ühe armastusega tegeledes kohtus Sirkka-Liisa teise suure armastusega, kellega on käinud ligi kümme aastat käsikäes. Kõik liikus lausa ülesmäge.

1999. aastal läks Sirkka-Liisa treener Mehis Viru juurde, kuid peagi tekkis ülekoormusest vigastus, mis ei lasknud enam isegi sõrkida. «Mehis Viru ei huvitunud enam minust ja mõtlesin üldse spordist loobuda,» lausub ta.

Elukaaslane Ivo ei lasknud Sirkka-Liisal alla anda, vaid sundis edasi pingutama. «Tema toetas mind loobumishetkel ja tänu temale üldse jäin spordi juurde,» märgib ta.

Ivo Kalast saigi Sirkka-Liisa treener, kellega koostöö sujub siiaamaani. «Mõnes mõttes on see hea, aga samas ei saa igale treenerile öelda seda, mida elukaaslasel,» sõnab ta.

Nii oli Sirkka-Liisal algul lasta Ivol end treenida üsna raske. Kui muidu on treener ainult treeningul, siis nüüd oli treener ka eraelus ning muud jutte peale spordi kodus ei tulnudki.

Sirkka-Liisa tunnistab, et kuigi esialgu oli raske, on nad mõlemad õppinud ja koostöö on praegu paremgi kui kellegi teisega.

Viis aastat tagasi hakkasid Sirkka-Liisal tulema paremad tulemused. «Kui enne oli mu kolmiku rekord 12.77, siis 2002. aasta suvel tuli 13.69 – peaaegu meeter rohkem!» ütleb ta.

Endine treener hakkas tagasi meelitama

Tollal lõpetas Virge Naeris sportlaskarjääri ning Sirkka-Liisa Kivine jäi ainsaks elukutseliseks kaugus- ja kolmikhüppajaks.

2003. aasta veebruaris hüppas Sirkka-Liisa uueks rekordiks 6.43, misjärel hakati teda vaatama kui päris kaugushüppajat.

Seepeale tuli treener Mehis Viru endist hoolealust tagasi kutsuda. «Ütles mulle: tore, et Ivo-ga treenisid, aga nüüd tule õige treeneri juurde tagasi,» meenutab Sirkka-Liisa. «Ütlesin, mis ma ikka tagasi tulen, kui mul niigi hästi läheb.»

Ja Sirkka-Liisal läkski üha paremini, paranesid nii tulemused kui ka enesekindlus, tuli vorm ja hea minek.

Kuigi tähelepanu keskpunktis Sirkka-Liisal olla ei meeldi, naudib ta võistlustel kõikide pilke endal rõõmuga. Varem suure vaevaga Järvamaa võistlustel esinenud häbelikust tüdrukust on spordi najal sirgunud Soomes, Hispaanias, Prantsusmaal, Koreas ja mujalgi tõsiseid tulemusi näitav julge naisterahvas.

Kolm aastat tagasi võttis Sirkka-Liisa sportimiseks uue taktika. «Enne võtsin sporti ülitõsiselt,

TEAVE

Eesti sisekergejõustiku meistrid 1963 – 2004 naised:
Kaugushüpe: 2003 Sirkka-Liisa Kivine 6.22; 1999 Sirkka-Liisa Kivine 5.74.
Kolmikhüpe: 2004 Sirkka-Liisa Kivine 13.23; 2003 Sirkka-Liisa Kivine 13.00.
2001 Sirkka-Liisa Kivine 12.49; 1999 Sirkka-Liisa Kivine 12.42.

Allikas: www.kergejoustik.ee

tulid tagasilöögid, nüüd võtan ka tõsiselt, aga mitte nii nagu enne, nüüd teen mõnuga ja tean, et hüppan kaugemale,» arutleb ta.

Hooajaga võib Sirkka-Liisa meelest samuti rahule jääda: kaugushüppe isiklik rekord 6.48 on ka Tartu rekord. «Päris säravat tulemust pole teinud, teinekord on lihtsalt ebaõnn või ei vea ilmaga, viimane võistlus Eestis oli 14 kraadi külma ja vihma,» ütleb ta.

Tänavuse Eesti meistritiitli on Sirkka-Liisa auga välja teenitud. Kui aastaid tagasi konkurentsi õieti polnudki, on nüüd tal põhjust rohkem pingutada.

Kodulinnas sirgunud Grit Šadeikogi näitas tänava Eesti meistrivõistlustel, et võitjal loorberitele kauaks puhkama jääda ei lasta. «Tegelikult päris huvitav, et ühest väiksest linnast on saanud justkui hüppajate kasvulava,» naljaltleb Sirkka-Liisa.

Tartut armastab, Türi käib seenel

Tänavu kolmekümneseks saanud Sirkka-Liisa tunneb, et on elu parimas vormis ja suudab veel võistelda, kuid pikemaiaid plaane ei tee. «Sportlasele on oluline jõuda olümpiale, B-klassi norm on 6.60, sellega oleks Osaka MMil kaheksanda koha saanud,» lausub ta. «Olen hüpanud nii pikki hüppeid küll, olen selleks suuteline.»

Kolmikhüppenorm on 14 meetrit, Sirkka-Liisa Kivise rekord on 13.76. Tema ütlust mööda on joostes lihtsam endast maksimum välja panna, aga kui hüppata liiga palju paku tagant, on kaotus suur.

Rekordeid tahab Sirkka-Liisa veel lüüa, kuid tulemusi ennustama ei hakka. «Võtan sporti nii, et teha meeldiks ega tekiks üleliigseid pingeid,» ütleb ta. «Samuti tuleb õppida oma keha tundma, suur roll on psühholoogial.»

Sirkka-Liisa selliste asjade pärast ei muretse, vaid keskendub rohkem laste treenimisele. Kevaldel alustas ta Kalevi kergejõustikukoolis treeninguid teise kuni viienda klassi õpilastega. «Neil peab kogu aeg midagi põnevat olema, peab mõtlema igasugu mängu ja huvitavaid harjutusi,» lausub ta.

Treeneritöö ja õpetamine on Sirkka-Liisa Kivisele üsna meelt mööda. Praegu ootab ta juba põnevusega uut nädalat, millal jälle lastetreeningud algavad.

Senikaua naudib Sirkka-Liisa puhkust kodukandis Türi. «Kui siia tulen, käin alati metsas. Siin on rahulik ja mõnus, saab vaimu puhata,» põhjendab ta. «Tartut armastan väga, aga mulle meeldib käia metsas ja looduses, ema-isaga seenel.»

Sirkka-Liisa Kivine tunnistab, et on õnnelik ja oma eluga rahul, sest saab teha tööd, mida kõige rohkem armastab. «Meeldib lastega töötada, äkki lähen kooli õpetajaks,» lisab ta.

Sirkka-Liisa Kivine tunneb end tõeliselt vaba ja rahulikuna oma kodukandis Türi metsas jalutades, kuhu ta praegu tihti satub: edukas hooaeg on möödas ning talvised võistlused veel ees.

Andrus Eesmaa